

IX. ЕНЕРГЕТИКА

В раздела са публикувани данни, характеризиращи движението на енергийните потоци.

Общият енергиен баланс обхваща всички първични и вторични енергоизточници, тяхното преобразуване и крайното им използване.

Първичната енергия е енергията във вида, в който е добита от природата, т.е. енергията, която не е преобразувана, като: водна сила, възлища, суров нефт, природен газ, дърва за отопление, а също топлоенергията, получена и обхваната при химични процеси.

Вторична е енергията, получена от преобразуването на първична енергия (или от други форми на вторична енергия), като: електроенергия, производни газове, петролни продукти.

Статистиката отчита и брутното потребление на енергия, т.е. общо потребената енергия в страната, вкл. загубите. Брутното потребление включва първичната енергия, произведена в страната, салдото на външната търговия за различните енергийни източници (първични и вторични) и изменението в запасите.

Крайно потребление на енергия представлява предоставената и използвана енергия от консуматорите за производствени и непроизводствени нужди, в резултат на което не се получава друг вид енергия.

Незначителна част от първичната енергия се използва за директно (крайно) потребление, а в голямата си част тя служи за производство на вторични енергоносители под формата на електроенергия, брикети, кокс, течни горива, топлоенергия и други. Количествата горива и енергия, вложени за преобразуване, са посочени със знак „-“, а получените в резултат на преобразуване вторични ресурси - със знак „+“.

Изменението на запасите със знак „+“ показва намаление на запасите от енергийни носители в края на годината, а със знак „-“ - увеличение.

Потреблението на предприятията, произвеждащи енергия, дава информация за използваната енергия за експлоатация на оборудването на производителите на първична енергия и на предприятията за преобразуване на енергия.

Морска бункеровка представляват зарежените за транспортни нужди количества горива на корабите за далечно плаване независимо от националността им.

Енергия, приравнена към класическо гориво, е равностойността на количествата горива, които биха били необходими за производството на определено количество електроенергия от традиционните топлоелектроцентрали за обществено ползване.

Информацията по общия енергиен баланс е показана в тераджаули.

Световната практика използва джаул и неговите кратни като обща енергийна единица. За преминаване от един в друг вид мерна единица се използва следната зависимост:

$$\begin{aligned} 1 \text{ ГДж} &= 34 \text{ кг у.г. (възглищен еквивалент)} = \\ &= 0,239 \text{ Гкал} = 278 \text{ кВтч}, \\ 1 \text{ ТДж} &= 10^3 \text{ ГДж}. \end{aligned}$$

Данните, публикувани в табл. 6 „Енергийна независимост на страната“, показват обезпечеността ѝ с местни първични енергийни суровини.

Данните, публикувани в табл. 13 „Потребление на основни суровини и материали в икономиката по отрасли“, характеризират производственото потребление на основни групи суровини и материали за отраслите, консуматори на съответния продукт.

При преизчисляването на количествата енергийни ресурси от специфична мярка в обща енергийна мярка и поради закръглянето на данните в някои таблици може да има несъществени разлики между общите редове (колони) и сбора от съставлящите ги.